

GABRIEL BLANCAFORT I PARÍS

RAMON ORANIAS I ORGA

A la vall del Congost, fill del compositor Manuel Blancafort i de Rosselló i de la violinista Elena París i Elias, nasqué, sisè entre onze germans, el 10 de maig de 1929. La guerra marcà la seva infància (dels set als deu anys). Als Jesuïtes de Sarrià (Barcelona) féu els estudis bàsics, continuats un curs més al seminari de la mateixa ciutat. La Universitat Pontifícia de Comillas (Cantàbria), durant sis anys, li donà la formació literària i teològica clàssiques. Els contactes amb l'antic escolà montserratí (1943?) Amadeu Roca i Pujol, organista de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, li incrementà la treballada sensibilitat musical familiar vers el vessant instrumental de l'orgueneria. Retornat novament al seminari de Barcelona, l'audició de les classes d'orgue de mossèn Suñé Sintes amb el gran instrument del Palau Nacional de Montjuïc, l'amistat amb el mestre organista Paul Franck, el contacte amb el pare Gregori Estrada, de Montserrat, la restauració de l'orgue de la seu barcelonina (1952) per l'orguener Pau Xuclà i l'amistat amb la professora Montserrat Torrent, el decantaren decididament vers l'orgueneria. Amb vint-i-tres anys ingressà a la Fàbrica de Organos N^a S^a de Montserrat, a Collbató. Després de relacionar-se amb els orgueners del país, ho féu amb els d'Europa durant la seva estada a la casa Víctor González de París. Esdevingué membre cofundador (1957) de l'Associació Internacional d'Orgueneria (ISO), i amplia perspectives a la casa Walcker, a Ludwigsburg (Alemanya, 1959). El 1961, casat i retornat, es féu càrrec del taller d'orgues de Joan Rogent al poble de Collbató, que més tard, primer associat amb el seu operari Joan Capella i després assumint-ne la propietat i direcció, prengué el seu propi nom.

Després de vint anys de reparacions, restauracions, investigacions i bastint instruments de nova planta redescobrí l'originalitat diferencial, al llarg de quatre segles (XV-XIX), entre les escoles d'orgueneria catalana i castellana. Matisà la diferència, dins de l'escola catalana, amb la catalanovalenciana i la catalanoaragonesa. Posà de manifest la diferència basconavarresa amb les seves implicacions amb la castellana i l'aragonesa. Féu sortir a la llum la importància de l'escola andalusa i la seva relació amb la castellana i l'aragonesa, al mateix temps que evidencià l'escola portuguesa i la seva relació amb la castellana.

Amb trenta-vuit anys de mestratge professional († 24-08-2001), fou membre fundador de la Societat Catalana de Musicologia. El 1989 la Generalitat de Cata-

lunya li atorgà la Carta de Mestre Artesà. El 1991 rebé la Medalla de Plata de Belles Arts concedida pel Ministeri de Cultura. L'Agrupació Foment de Cultura Catalana li conferí el Premi Francesc Pujol el 1993. El 1994 fou membre electe de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, el discurs d'ingrés a la qual —pòstum, llegit pel seu fill Albert— tingué lloc el 2002. L'Associació Manuel Marín d'Amics de l'Orgue de Valladolid i l'Associació Amics de l'Orgue de Granada l'homenatjaren per la seva trajectòria professional i artística el 1998. El 2002, també pòstumament, el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat li concedí el Premi Josep M. Jujol, de preservació del patrimoni. I en el mateix any l'Associació Catalana de l'Orgue (ACO) li dedicava un memorial d'articles en el seu primer *Anuari de l'Orgue*.

Augmentà el patrimoni artístic musical de l'Estat amb més de cent deu instruments de nova planta, alguns de dimensions considerables, a part de nombroses restauracions i reparacions històriques. Ens ha deixat un bon nombre d'articles especialitzats i un arxiu de dades històriques d'orgueneria, únic al nostre país. Ha creat escola d'orgueners amb deixebles arreu de la pell de brau i d'Europa. La seva obra continua en mans del seu fill Albert a la mateixa vila de Collbató, als peus d'una muntanya emblemàtica, amb el nom de *Blancafort, Orgueners de Montserrat*.